

REFERAT Det Grønne Dialogforum d. 25-11-2021

Mødedato Torsdag d. 25. november 2021 kl. 15:00

Mødested Rådhuset

Mødedeltagere Tim Sørensen, Niels Erik Danielsen, Klaus Falk-Sørensen (Fravær), Jette Reeh (Fravær), Nils Marcussen (Fravær), Anne E. Jensen, Hanne Olesen, Morten Lindhard, Jens Müller (Fravær), Jørn Jørgensen (Fravær), Jakob Beck Jensen, Martin Schwartzbach, Poul Henrik Prahl, Susanne Ladefoged (Fravær)

Indholdsfortegnelse

Bemærkninger til dagsordenen.....	3
Plejeplan for Møllebakken.....	4
Vild Kommune Kalundborg.....	6
Gensidig orientering.....	7

Punkt 1: Bemærkninger til dagsordenen

Beslutning

Holger Christensen deltog i mødet i stedet for Jens Müller.

Sagens forløb

25-11-2021 Det Grønne Dialogforum

Holger Christensen deltog i mødet i stedet for Jens Müller.

Punkt 2: Plejeplan for Møllebakken

21-001016

Beslutning

Oplæg om plejeplan for Møllebakken v/ Birgitte Kofod Møller.

Møllebakkens historie, fredningens formål, offentlighedens adgang, forbedre levedmuligheder for plante og dyreliv, kulturhistorie, inddragelse af grundejere.

DN har klaget over plejeplanen og sagen ligger i Miljø- og Fødevareklagenævnet. Gennemsnitlig sagsbehandlingstid er 7,5 måned.

Forslag om at søge fonde. Lige nu rydning af brombærkrat mv.

Forslag om ture op i tårnet. Drøftelse om parkeringspladser. Forslag om gondolbane.

Sagsfremstilling

Resume og sagens baggrund

I henhold til fredningen af Møllebakken i Kalundborg fra 2007 kræves det, at der udarbejdes plejeplaner for Møllebakken minimum hvert femte år. Plejeplanen for 2016-2020 er afsluttet, og der skal nu vedtages en ny plejeplan for området for perioden 2021-2025. På Teknik- og Miljøudvalgets møde den 9. september 2021 blev plejeplanen godkendt.

Indstillinger

Direktøren indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Behandling

Det Grønne Dialogforum

Sagsfremstilling

Møllebakken er et grønt område på 9,59 ha med en central beliggenhed i centrum af Kalundborg by og med direkte adgang fra Kordilgade. Fra parken er der udsigt over Kalundborg by og havn. Møllebakken rummer desuden en lang historie og kulturspor fra mange perioder. De første 500 år med erhverv som vindmøller, garvere og rebslagere, de næste godt 150 år som lystanlæg og ramme om mange af byens kulturelle begivenheder.

Møllebakken er et af de områder, som er udpeget i Helhedsplanen for Kalundborg by, og som er vigtige for byens identitet, byliv og som turistattraktion. Tiltagene i plejeplanen vil være med til at fremme anvendelsen af parken.

Historik

Parken blev fredet ved Fredningsnævnets afgørelse den 16. august 2007. Naturklagenævnets endelige fredningsafgørelse er stadfæstet den 9. januar 2009. Af fredningen fremgår det, at Kalundborg Kommune er forpligtet til at udarbejde en plejeplan for det fredede område, der skal fastsætte den fornødne pleje i henhold til at opfylde fredningens formål.

”Planen skal redegøre for de plejeforanstaltninger og anlægsarbejder, som påtænkes udført i de følgende højst 5 år, og for eventuelle begrænsninger i almenhedens adgangsret”. Den første plejeplan blev vedtaget af Teknik- og Miljøudvalget den 8. september 2016 og er nu udløbet. En videreudvikling af Møllebakken kræver en revideret plejeplan.

Af fredningen fremgår det, at Kalundborg kommune er plejemyndighed, og at Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og grundejer er høringsparter. En eventuel uenighed om planens indhold afgøres af Fredningsnævnet.

Fredningens formål

For at opfylde fredningens formål skal Møllebakken bevares som en offentlig bypark, der friholdes for fremtidig byudvikling. Offentlighedens adgang skal sikres og forbedres. Rekreative og landskabelige kvaliteter og levedmuligheder for plante- og dyreliv skal bevares og forbedres, og de kulturhistoriske og geologiske kvaliteter skal bevares og formidles.

Status for plejeplan 2016-2020

Den første plejeplan havde en målsætning om at genskabe en varieret bypark for kommunens borgere og turister. Da Møllebakken i 2016 var præget af, at den i en årrække havde haft et lavt plejeniveau, har den udvidede pleje i perioden primært haft fokus på tilbageskæring af eksisterende beplantning samt fjernelse af krat og risikotræer for at genskabe de mange udsigtspunkter og tryk i parken. Desuden er genplantning af udlevede beplantninger påbegyndt. Økonomien til gennemførelsen af disse tiltag er fundet inden for rammerne af den grønne drift.

En del af de foreskrevne tiltag i plejeplanen 2016-21 har ikke kunnet rummes inden for den grønne drift i plejeplansperioden. Det gælder dele af renovering af beplantningen samt renovering af stier, belysning og inventar.

Intentionerne er derfor overført til den nye plejeplan med forslag om gennemførelse i 2021-26.

Den nye plejeplan 2021-2026

Udarbejdelse af den nye plejeplan (Bilag 1) er sket i dialog med Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og grundejer. I administrationen er udarbejdelsen foregået i et samarbejde mellem vej- og parkområdet og natur- og miljøområdet. Der orienteres om den reviderede plejeplan i Grønt Dialogforum.

I denne revision fortsættes arbejdet med at renovere og styrke grundelementerne i parken, så Møllebakken kommer til at fremstå indbydende og oplevelsesrig. Den vigtige klarlæggelse af biologiske og botaniske værdier er foregået i et samarbejde med Hans Guldager Christiansen og Carsten Clausen, og denne plejeplan er tilrettet for at understøtte disse værdier.

Der arbejdes i den kommende periode med at fremhæve de kvaliteter og kulturspor, der gør Møllebakken til noget særligt i byens samlede udbud af grønne områder og med at styrke oplevelsesværdi og formidling i parken. Afsnittet omkring Møllebakkens historie er derfor udvidet i denne udgave af plejeplanen og suppleret med et selvstændigt bilag 'Møllebakkens historie' (Bilag 2). Bilaget kan ligge til grund for både den videre formidling og for valg omkring ændring eller styrkelse af parkens elementer.

I den nye plejeplan 2021-2025 behandles mere økonomisk tunge anlægs- og renoveringsopgaver, som kun i mindre grad kan afholdes inden for den normale drift:

- Løbende renovering af parkens grønne beplantning og understøttelse af forekomster af sjældne kulturarter
- Etablering af formidling i parken
- Renovering og udvikling af hovedindgangen ved Møllebakketrappen
- Fornyelse af belægningen på stierne samt renovering af trapper
- Etablering af mindre erstatnings P-plads (op til 6 båse) på Møllebakken
- Belysning langs stierne på Møllebakken
- Fornyelse og supplering af inventar
- Renovering af Møllebakketrappen og øvrige trappeanlæg
- Eventuel renovering af kampestenmur langs Møllebakken

Plejeplanen forelægges for Teknik- og Miljøudvalget til godkendelse. Herefter sendes planen til de høringsberettigede parter i forhold til afgørelser efter naturbeskyttelsesloven. Efter klagefristens udløb efter fire uger vil planen kunne iværksættes.

Udgiften til renovering af beplantning og etablering af formidling kan ved prioritering rummes inden for driftsrammen til grønne områder. Udførelse af de øvrige anlægstiltag vil kræve, at der afsættes midler på anlægsbudgettet inden for de næste fire år. Der udarbejdes et mere konkret oplæg til dette i begyndelsen af 2022.

Økonomiske konsekvenser

Ingen økonomiske konsekvenser. Det er dog en forudsætning for planens gennemførelse, at der inden for de næste fire år afsættes en anlægsramme til formålet.

Sagens forløb

25-11-2021 Det Grønne Dialogforum

Oplæg om plejeplan for Møllebakken v/ Birgitte Kofod Møller.

Møllebakkens historie, fredningens formål, offentlighedens adgang, forbedre leveduligheder for plante og dyreliv, kulturhistorie, inddragelse af grundejere.

DN har klaget over plejeplanen og sagen ligger i Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Gennemsnitlig sagsbehandlingstid er 7,5 måned.

Forslag om at søge fonde. Lige nu rydning af brombærkrat mv.

Forslag om ture op i tårnet. Drøftelse om parkeringspladser. Forslag om gondolbane.

Bilag

document

document (1)

Punkt 3: Vild Kommune Kalundborg

21-001047

Beslutning

Vild Kommune v/ Søren Stensgaard.

Kalundborg Kommune deltager i Danmarks Vildeste Kommune og opfordrer til, at private også deltager.

Der bliver set på kommunes drift af egne grønne arealer, kan det gøres på en anden måde nogle steder. Der er et pilotprojekt med Lions i Høng – vild blomsterbræmme.

Generel drøftelse af blomsterstriber – landbruget har haft succes med det.

Forslag om areal ved Jernholtparken og gamle råstofgrave, som kan blive gode naturområder.

Vigtigt at få meldt ud, hvem der er kontaktperson ved Kommunen.

Generel drøftelse af beskyttelse og benyttelse.

Sagsfremstilling

Resume og sagens baggrund

Der orienteres om Kalundborg Kommunes deltagelse i Danmarks Vildeste Kommune.

Indstillinger

Indstilles til orientering.

Behandling

Orientering i Det Grønne Dialogforum.

Sagsfremstilling

Kalundborg Kommune og 91 andre kommuner har takket ja til at deltage i dysten om at blive Danmarks VILDESTE kommune.

Biodiversiteten er globalt og i Danmark under pres. Artsnedgangen er aldrig gået hurtigere, end det gør lige nu.

Primært på grund af menneskets aktiviteter går tabet af arter nu meget hurtigere end naturligt.

Det estimeres at artstabet sker op mod 1.000-10.000 gange hurtigere end tidligere i menneskets historie.

I løbet af de næste 2 til 5 år vil Kalundborg Kommune arbejde for, at den vilde flora og fauna fået mere plads.

Vildere natur og øget biodiversitet opleves nu langt flere steder både i borgernes haver og på kommunens arealer.

Der er også flere erhvervsarealer med højere biodiversitet og med rekreativ adgang for ansatte, gæster og borgere.

Kommunen, forsyningsvirksomheder, erhvervslivet, borgere og foreninger samarbejder om at bidrage til at øge

biodiversiteten og den "vilde natur" - fx blomsterflor i stedet for "græsørken" og passiv skovrejsning som klimakompensation eller grundvandssikring.

Kalundborg Kommunes ansøgning i form af en "Grønbog" er vedlagt som bilag.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Sagens forløb

25-11-2021 Det Grønne Dialogforum

Vild Kommune v/ Søren Stensgaard.

Kalundborg Kommune deltager i Danmarks Vildeste Kommune og opfordrer til, at private også deltager.

Der bliver set på kommunes drift af egne grønne arealer, kan det gøres på en anden måde nogle steder. Der er et pilotprojekt med Lions i Høng – vild blomsterbræmme.

Generel drøftelse af blomsterstriber – landbruget har haft succes med det.

Forslag om areal ved Jernholtparken og gamle råstofgrave, som kan blive gode naturområder.

Vigtigt at få meldt ud, hvem der er kontaktperson ved Kommunen.

Generel drøftelse af beskyttelse og benyttelse.

Bilag

Grøn_bog_Kalundborg Kommune

Punkt 4: Gensidig orientering

Beslutning

Poul Henrik Prahl spurgte til BNBO, og hvad der sker herfra. De små vandværker kan ikke løfte opgaven. Gefion har haft møde med Martin Damm og har sagt, at Kommunen må træde ind og hjælpe processen i gang. Gefion vil gerne have gang i forhandlinger.

Der blev nævnt, at der var udfordringer med telefoner. Der bliver ikke ringet tilbage. Der bliver taget fat i det administrativt.

Møder i 2022 bliver indkaldt senere, når konstitueringen er blevet vedtaget.

Sagens forløb

25-11-2021 Det Grønne Dialogforum

Poul Henrik Prahl spurgte til BNBO, og hvad der sker herfra. De små vandværker kan ikke løfte opgaven. Gefion har haft møde med Martin Damm og har sagt, at Kommunen må træde ind og hjælpe processen i gang. Gefion vil gerne have gang i forhandlinger.

Der blev nævnt, at der var udfordringer med telefoner. Der bliver ikke ringet tilbage. Der bliver taget fat i det administrativt.

Møder i 2022 bliver indkaldt senere, når konstitueringen er blevet vedtaget.